

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 26. května 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

MEDAILE AV ČR OBDRŽELI HISTORICI A PARAZITOLOG

Akademie věd ČR ocenila práci význačných vědců, kteří významně přispěli k rozvoji a poznání svých oborů. Parazitolog František Moravec a historici Milan Hlavačka a Jiří Pešek dnes převzali od předsedy AV ČR Radomíra Pánka čestné oborové medaile.

František Moravec se po celou vědeckou kariéru věnuje parazitickým hlísticím ryb. Popsal mnoho nových druhů, rodů a čeledí a přispěl také k celosvětovému renomé české rybí parazitologie. Akademie věd ČR jeho práci ocenila čestnou oborovou medailí Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách.

Dvě čestné oborové medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách obdrželi Milan Hlavačka a Jiří Pešek. Zatímco Milana Hlavačku zajímají např. dějiny dopravy a rodinného podnikání, Jiří Pešek se věnuje moderním a soudobým německým a rakouským dějinám.

Více informací naleznete v medailonech laureátů níže.

Čestná oborová medaile Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách

RNDr. František Moravec, DrSc. – emeritní pracovník Biologického centra AV ČR

František Moravec zasvětil vědeckou dráhu zkoumání parazitů ryb – zejména hlístic. Soustředil se na jejich taxonomii, morfologii, biologii a ekologii a v této oblasti se stal světovou autoritou. Kromě popisu velkého množství nových druhů, rodů, čeledí hlístic udělal i taxonomické revize, např. hlístic čeledi *Anguillicolidae*, které způsobují ztráty v chovech úhořů i ve volné přírodě.

Vědec se zasloužil o celosvětové renomé české rybí parazitologie, k čemuž přispěla i organizace prvního mezinárodního sympozia o parazitech ryb v roce 1983, která poprvé v historii umožnila setkání nejlepších odborníků z obou stran železné opony.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Navázal mezinárodní spolupráce, sám pracoval mnohokrát v zahraničí, například v Egyptě na výzkumu lidské schistosomózy nebo v Mexiku. Za svou práci získal četná ocenění – mimo jiné Výroční cenu Literárního fondu (2001) a od 2018 je čestným členem Americké parazitologické společnosti.

V současné době je také jediným emeritním vědeckým pracovníkem Biologického centra AV ČR.

Čestná oborová medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc. – Historický ústav AV ČR

Historik Milan Hlavačka se zaměřuje na politické, sociální a hospodářské dějiny českých zemí v 18. a 19. století. Zvláště sleduje dějiny dopravy a komunikací a rodinného podnikání, zajímá ho vznik občanské společnosti v 19. století a role samospráv.

V Historickém ústavu AV ČR působí od roku 1980. Patří ke špičkovým odborníkům nejen v Česku, úspěšně řešil mnoho zahraničních i tuzemských grantových projektů – např.: Vývoj české ústavnosti v letech 1627–1918 nebo Autonomy in Historical Perspective.

Dosud vyučuje na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, vedl bakalářské, diplomové i doktorské práce a vychoval mnoho historiků. Podílí se také na tvorbě nových učebnic dějepisu pro základní školy, gymnázia a odborné školy.

Aktivně působí jako člen odborných společností a vědeckých rad, je korespondujícím členem Rakouské akademie věd. Napsal a spolupodílel se na desítkách monografií a odborných studií, za publikaci *s Bohem za císaře a vlast! Čeští důstojníci ve válkách let 1848–1849* obdržel Cenu Miroslava Ivanova.

Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc. – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

Odborník na moderní a soudobé německé a rakouské dějiny Jiří Pešek má široký záběr – věnuje se třeba také dějinám dějepisectví, školství a vzdělanosti, dějinám měst či umění, a to v období 16.–20. století v českých zemích a ve střední a východní Evropě.

Nejprve působil v Archivu hlavního města Prahy, kde se zasloužil o záchranu a zpřístupnění klíčových pramenů k českým a středoevropským dějinám. Od roku 1994 pracuje na Univerzitě Karlově.

Jiří Pešek se členem významných vědeckých rad, odborných společností a komisí. Zásadně ovlivnil evropský srovnávací výzkum novověkých měst uspořádáním mnoha konferencí a vydáváním kolektivních monografií v sérii *Documenta Pragensia*.

Působil také jako hostující docent či profesor na pěti univerzitách (mj. na Univerzitě v Řezně nebo na Univerzitě v Kostnici) a v roce 2007 obdržel z rukou německého prezidenta Horsta Köhlera Záslužný řád Spolkové republiky Německo (Bundesverdienstkreuz I. Klasse) za významný přínos v dialogu o česko-německých vztazích.